

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

3 februari 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de ontwikkeling en het gebruik van biobrandstoffen in de landbouw
Bijlagen

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de ontwikkeling van landelijke gebieden in Vlaanderen

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Dinsdag 3 februari 2004

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Cis Schepens

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.28 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de ontwikkeling en het gebruik van biobrandstoffen in de landbouw

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de ontwikkeling en het gebruik van biobrandstoffen in de landbouw.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de federale regering besliste op de bijzondere ministerraad in Gembloux onder meer – ik citeer – : 'Tegen 2005 moet 2 percent van alle brandstoffen voor voertuigen bestaan uit biobrandstoffen. Tegen 2010 moet dat al 5,75 percent zijn. De biobrandstof kan bestaan in mengvorm en in pure vorm.'

De beslissing van de federale regering om het gebruik van biobrandstoffen te stimuleren, geeft de landbouwsector de kans om bij te dragen tot het halen van de vooropgestelde Kyoto-normen. Zo is de productie van bio-ethanol uit suikerbieten een nuttige methode om het gedeelte van de Europese suikerproductie dat nu als overschotsuiker op de wereldmarkt wordt gebracht, weg te werken.

In eigen land kunnen biobrandstoffen worden geproduceerd uit suikerbieten of koolzaad. Voor de Vlaamse en de Europese landbouw is het van belang dat we in Europa zelf het initiatief nemen. De kans is immers reëel dat landen als Brazilië of de

VS hier een afzetmarkt zoeken voor hun biobrandstoffen.

Op 13 mei 2003 heb ik in deze commissie de minister van Landbouw reeds uitleg gevraagd over de mogelijkheden en beperkingen van energiegewassen in Vlaanderen, en dit naar aanleiding van het symposium 'Land- en tuinbouw, meer dan voeding ?' De minister stelde toen dat het winnen van energie uit biomassa belangrijker is voor de Europese landbouw dan voor onze Vlaamse landbouw. Nu de federale regering het gebruik van biobrandstof wil stimuleren, moet de Vlaamse landbouw misschien ook inspelen op de geboden kansen om het landbouwinkomen te verbeteren.

Mijnheer de minister, zult u een programma opstarten om de productie van biobrandstoffen te stimuleren ? Gebruikt Vlaanderen maximaal de Europese steunmaatregelen voor teelten voor alternatieve energie ? Onderschrijft u de mening dat inzake hernieuwbare energie en grondstoffen verder onderzoek moet worden gestimuleerd ? Op welke wijze kan en zal dit gebeuren ?

Welke initiatieven neemt u om de valorisatie van biomassa te gebruiken als oplossing bij het benutten van landbouwoverschotten en het opwaarderen van restproducten ? Hoeveel hectare landbouwgrond blijft in Vlaanderen jaarlijks braak liggen ? Welk bedrag aan compensaties wordt daarvoor door de EU uitbetaald ? Wat zijn de cijfers voor België en per regio ?

De productie van biomassa moet worden gezien als een opdracht en een volwaardig onderdeel van een Europees multifunctioneel landbouwmodel. Vooral een aantal nieuwe EU-lidstaten uit het Oostblok krijgt hierdoor extra kansen. De productie van biobrandstoffen draagt bij tot de beheersing van de landbouwproductie en de stabilisering van de wereldmarkt. Welke standpunten verdedigt u bij de Europese instanties, en op welke wijze doet u dat ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, collega's, net zoals u heb ik pas kennis genomen van de beslissing van de federale ministerraad om de Europese richtlijn 2003/30/EG van 8 mei 2003 ter bevordering van het gebruik van biobrandstoffen of andere hernieuwbare brandstoffen in het vervoer om te zetten in nationale wetgeving.

Op welke manier deze doelstellingen nu concreet moeten worden bereikt, moet nog worden vastgesteld. Bovendien is het belangrijkste element voor de promotie van de biobrandstoffen, met name de richtlijn 2003/96/EG, die voorziet in de mogelijkheid tot defiscalisatie van biobrandstoffen op federaal niveau, nog niet goedgekeurd, noch in nationale wetgeving omgezet.

De optie van meer hernieuwbare energie en groene chemie zal de landbouw, de werkgelegenheid en de economie in het algemeen nieuwe kansen bieden. Ook op Vlaams niveau werd heel wat aandacht en studiewerk besteed aan dit onderwerp.

Vlaanderen zal met de productie van biobrandstoffen voor het vervoer, die trouwens slechts een deel uitmaakt van de productie van hernieuwbare energie, niet volledig zelf kunnen voldoen aan de behoefte om bovenvermelde doelstellingen te halen, zonder een verschuiving van het grondstoffengebruik te veroorzaken. In ieder geval zijn er verschillende mogelijkheden.

We denken in de eerste plaats aan de productie van ethanol of ethanolafgeleiden op basis van suikerbieten en granen. Dat moet gebeuren op industriële schaal. Bij het gebruik van tarwe worden bovendien als bijproduct eiwitrijke gluten gegeneerd, die kunnen worden gebruikt in de menselijke en dierlijke voeding. Een rol kan ook weggelegd zijn voor de teelt van oliehoudende zaden, bijvoorbeeld voor de productie van koudgeperste koolzaadolie voor biodiesel, wat bovendien het positieve neveneffect heeft dat de eiwitrijke schroten kunnen worden afgezet in de veevoedersector. De productie van koudgeperste koolzaadolie kan zelfs op het niveau van het landbouwbedrijf gebeuren.

Indien we echter de doelstelling voor de inmenging van biobrandstoffen willen halen, moeten naast de lokale productie van grondstoffen, ook grondstoffen zoals koolzaad en granen worden ingevoerd en hier verwerkt. De MOE-landen die op 1 mei 2004 bij de Europese Unie zullen aansluiten, hebben hiervoor nog een ruime productiemarge. Bij deze optie, die past in de huidige rol van Vlaanderen als

invoerder en verwerker van grondstoffen, ontstaat een interessante stroom van eiwitrijke nevenproducten.

Een laatste, minder aanvaardbare en liefst te vermijden optie zou de invoer van de eindproducten zijn, met name bio-ethanol en koolzaadolie of biodiesel.

Tot 2003 en binnen de eerste pijler van het gemeenschappelijk landbouwbeleid is het antwoord op uw tweede vraag ja, aangezien de steun voor echte braak en braak voor industriële doeleinden dezelfde is. Binnen het huidige gemeenschappelijk landbouwbeleid kunnen volgens de akkerbouwsteunregeling op verplicht braakgelegde gronden grondstoffen worden geteeld voor non-food, inclusief energiedoelstellingen.

Aan de landbouwer levert dit bijkomende inkomsten op. In Vlaanderen wordt nauwelijks gebruik gemaakt van deze mogelijkheid, dit in tegenstelling tot in andere lidstaten zoals Duitsland en Frankrijk. Vanaf de oogst van 2004 is bovendien voorzien in een steunbedrag van 45 euro per hectare voor energiegewassen geteeld op niet-braakgelegde gronden.

Op mijn initiatief is in de voorbije jaren begonnen met verschillende studies en demonstratieprojecten om de mogelijkheden van hernieuwbare energie te stimuleren. Het Steunpunt Duurzame Landbouw voerde een studie uit onder de naam 'Energiegewassen in de Vlaamse Landbouwsector'. Daaruit bleek dat de teelt van energiegewassen in Vlaanderen geen al te grote bijdrage kan leveren aan de energievoorziening.

Om een derde van de vereiste 6 procent groene stroom tegen 2010 uit energiegewassen te halen, is er al meer dan 100.000 hectare nodig. Het gebruik van de huidige 8.000 hectare braakland kan slechts 0,025 procent van de gevraagde 6 procent groene stroom opleveren. Analooq daaraan is er, om 2 procent van het brandstofverbruik te dekken met brandstoffen uit energiegewassen, 90.000 hectare winterkoolzaad nodig, wat meer is dan het huidig suikerbietenareaal. Houtplantages kwamen als het meest energie-efficiënt uit deze studie naar voren.

Om die reden werd een bijkomende praktijkstudie opgestart. In het voorjaar van 2003 werd het demonstratieproject 'Toepassen van houtige biomassa teelten voor duurzame energieproductie binnen landbouwbedrijven in Vlaanderen' goedgekeurd. Dit project gefinancierd door de ALT, wordt uitgevoerd door de VZW Vereniging voor Bos in Vlaan-

Sannen

deren. De uitvoeringsperiode van dit project loopt van 1 december 2002 tot ten laatste 30 november 2004.

Begin 2003 begon het Instituut voor Bos- en Wildbeheer met de studie 'Kansen, mogelijkheden en toekomst voor de populierenteelt in Vlaanderen en korte-omloophout voor energieproductie'. De bedoeling daarvan is de juridische, economische, sociale, ecologische en technische aspecten van korteromloopbosbouw in Vlaanderen te onderzoeken. De projectduur bedraagt 2 jaar en 9 maanden.

De studie van het Steunpunt Duurzame Landbouw gaat uit van een status-quo in het Europees beleid. Omwille van de beslissing van de mid-term review en van de voorstellen om de gemeenschappelijke marktordening Suiker eventueel te hervormen, zal deze visie allicht moeten worden bijgesteld. Om die redenen zal oppervlakte worden vrijgemaakt die eventueel kan worden aangewend voor energieteelten als koolzaad. Naast koudgeperste olie, brengt koolzaad ook schroot voort dat in de veevoeding en vooral in de voeding van herkauwers kan worden gebruikt.

Wat de vierde vraag betreft, wil ik erop wijzen dat de landbouw niet enkel door middel van energieteelten, maar ook door middel van mestverwerking groene energie kan leveren. Energetische valorisatie van mest door middel van covergisting of verbranding kan de door conventionele centrales opgewekte energie vervangen. Aangezien beide mestverwerkingstechnieken voor groenestroomcertificaten in aanmerking komen en de mestverwerking een belangrijke pijler van het wegwerken van de mestoverschotten vormt, mogen we deze optie inzake groene energie niet aan ons laten voorbijgaan.

De vijfde vraag betreft de braakgelegde oppervlakte. Deze is afhankelijk van het door de Europese ministers van Landbouw opgelegde braakleggingspercentage. Ten gevolge van de minder goede graanoogst in 2003 en van de slinkende voorraden is dit percentage voor de oogst van dit jaar van 10 procent tot 5 procent teruggebracht. Ik zal de leden van deze commissie een tabel met de bijbehorende cijfergegevens bezorgen en laat deze tabel opnemen als bijlage bij deze handelingen.

Slechts een beperkt gedeelte van de beschikbare oppervlakte is gebruikt om gewassen bestemd voor industriële doeleinden te produceren. In de aanloopperiode van de McSharry-hervorming bedroeg het non-foodareaal in België nog 10.000 hectare.

Deze gronden werden toen voornamelijk aangewend om winterkoolzaad te produceren. Momenteel wordt koolzaad voornamelijk in Duitsland verwerkt.

De verstrekte steun is afhankelijk van de landbouwstreek en volgt de steun voor de akkerbouwgewassen. In het kader van de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid is vanaf 2004 een steunregeling voor energiegewassen op niet-braakgelegde gronden ingevoerd. Voor de oogst van dit jaar is, boven op de akkerbouwpremies, in een steunbedrag van 45 euro per hectare voorzien indien de gronden voor de productie van energie of van biobrandstoffen worden aangewend. Voor de andere gewassen, zoals kort roterend hout of myscanthus, bedraagt de steun 45 euro per hectare. Bovendien is vanaf de oogst van volgend jaar, boven op het ontkoppelde toeslagrecht, in een steunbedrag van 45 euro per hectare voorzien indien de gronden voor de productie van energie of van biobrandstoffen worden aangewend. Voorlopig is het steunbedrag beperkt tot een maximumareaal van 1.500.000 hectare. In 2006 zal de Europese Commissie deze steunregeling evalueren.

Wat de zesde vraag betreft, sluit ik me aan bij de door de heer De Meyer geschetste visie. Nu de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid is goedgekeurd, kunnen de landbouwproducenten op basis van het ontkoppelingsprincipe zelf kiezen om gewassen te telen die als biomassa voor hernieuwbare energie gelden. Zolang de limiet van 1.500.000 hectare niet is overschreden, komen ze in aanmerking voor de specifieke premie.

Tot slot wil ik nog even benadrukken dat, voor zover het niet om het gebruik van braakliggende gronden gaat, de teelt van non-foodproducten niet met de voedselproductie in concurrentie mag treden. Ik ben van mening dat het produceren van voedsel nog steeds de eerste taak van de landbouw is.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de minister, ik zou u willen bedanken voor uw uitgebreid antwoord. De mogelijkheid om groene energie uit de mestverwerking te halen, is uiteraard een zeer interessant denkspoor. Het lijkt me belangrijk dit onderzoek zo goed mogelijk te stimuleren. Tenslotte biedt deze methode ons de kans om gelijktijdig verschillende doelstellingen te realiseren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de ontwikkeling van landelijke gebieden in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de ontwikkeling van landelijke gebieden in Vlaanderen.

Mevrouw van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, er zijn momenteel niet veel aanwezigen. Ik ben er evenwel van overtuigd dat het enige andere aanwezige lid van deze commissie, de heer De Meyer, sterk in deze materie geïnteresseerd is.

Het onderwerp van mijn vraag om uitleg is hier al meermaals aan bod gekomen. Het Vlaams platteland heeft de laatste tien jaar grondige veranderingen beleefd. De voornaamste oorzaak van deze veranderingen is de verstedelijkingsdruk, die in een verdrukking van het landschappelijk karakter van onze plattelandsgebieden resulteert.

We mogen echter niet vergeten dat de teloorgang van het platteland tevens tot sociale wantoestanden in de landbouwsector heeft geleid. De voornaamste oorzaak van deze wantoestanden zijn het Vlaams en vooral het Europees landbouwbeleid. Het landbouwbeleid heeft de landbouw, de motor van het platteland, in verdrukking gebracht.

Mijnheer de minister, ik vind het bijzonder lovenswaardig dat u zich minister van het platteland noemt. We beschikken over 4.170.839 euro om de landelijke gebieden in Vlaanderen te ontwikkelen. Dat is uiteraard niet niets. Ik vraag me evenwel af of al de door u gesubsidieerde projecten werkelijk met deze gelden moeten worden ondersteund. Het is me niet duidelijk waar de prioriteiten liggen en welke projecten werkelijk plattelandsprojecten zijn.

Heel wat projecten zijn bevoegdheidsoverschrijdend. Ik vraag me af of de andere bevoegde ministers de projecten die ook tot hun bevoegdheid behoren financieel zullen ondersteunen. Zo valt de

uitbouw van fietsroutes volgens mij eveneens onder de bevoegdheden toerisme en openbare werken. De uitbouw van een buitenschoolse kinderopvang is een ander voorbeeld van een bevoegdheidsoverschrijdend project. Ik weet niet in welke mate we dit als een plattelandsproject mogen beschouwen.

De provincies zullen een belangrijke rol in de verwezenlijking van de plattelandsprojecten spelen. De provinciale plattelandsloketten zullen de projecten aanduiden. De projecten voor Vlaams-Brabant, Limburg, Oost- en West-Vlaanderen zijn blijkbaar al goedgekeurd. De projecten voor de provincie Antwerpen zullen pas op het einde van dit jaar worden goedgekeurd. Als Antwerpenaar vraag ik me uiteraard af waarom Antwerpen niet eerder aan de beurt kan komen.

Het verankeren van het Vlaams platteland behoort ontegensprekelijk in samenspraak met de landbouwsector te gebeuren. Het is me momenteel niet duidelijk hoe deze sector bij de projecten wordt betrokken.

Mijnheer de minister, kunt u me zeggen op welke manier de reeds goedgekeurde projecten tot stand zijn gekomen ? Op basis van welke criteria zullen projecten worden goedgekeurd ? Hoe zullen de voorziene middelen per provincie worden verdeeld ? Zult u overleg plegen met de andere leden van de Vlaamse regering die voor bepaalde projecten bevoegd zijn ? Voorzien de bevoegde ministers in toelagen voor de bevoegdheidsoverschrijdende projecten ? Op welke manier wilt u de landbouwsector bij de plattelandsprojecten betrekken ? We mogen tenslotte niet vergeten dat de boeren op het platteland in vele gevallen nog steeds de hoofdfunctie vervullen.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, iedereen kent mijn bekommernis om het Vlaams plattelandsbeleid. Ik ben tevreden dat de minister dit jaar met betrekking tot de projecten in minstens vier provincies snel een beslissing heeft genomen. Voor de participerende gemeenten is dit van uitzonderlijk groot belang. Indien de gemeentebesturen tijdig tot de uitvoering van de projecten kunnen overgaan, kunnen ze voor 15 oktober 2004 over de nodige facturen beschikken en kunnen ze de voorziene Europese middelen ontvangen. Ik heb het hier overigens al eerder over deze problematiek gehad.

De Meyer

Spijtig genoeg kan ik momenteel niet alle projecten in Vlaanderen beoordelen. Wat de projecten in mijn eigen regio betreft, heeft de minister alleszins een goede en verantwoorde beslissing genomen.

Dat het hier soms over bevoegdheidsoverschrijdende projecten gaat, lijkt me normaal. Ik denk in dit verband aan de projecten om de vervoersarmoede op het platteland weg te werken of om in een specifieke kinderopvang in echte plattelandsgebieden te voorzien. Deze projecten lijken me zeer zinvol. Ik sluit me evenwel aan bij mevrouw Van den Eynde wanneer ze stelt dat de andere bevoegde ministers hiervoor op termijn ook de nodige middelen zouden moeten vrijmaken.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, sedert de indiening van het 'Programmeringdocument voor Plattelandsontwikkeling in Vlaanderen 2000-2006' worden jaarlijks een aantal projecten goedgekeurd voor maatregelen en acties die uitvoering geven aan de verschillende functies van het platteland. Binnen de tweede pijler van het landbouwbeleid, die hoofdzakelijk gericht is op landbouwmaatregelen, is het vanaf 2002 mogelijk om projecten die via de provincies ingediend worden, te betoelagen met Vlaamse en Europese steun. Naast de investeringssteun, de steun voor milieuvriendelijke productiemethoden, de beheersovereenkomsten en de steun voor afzet van kwaliteitsproducten, is in hoofdstuk 9 steun voorzien voor hoefveterisme, regionale landschappen en landschapsanimatoren en voor plattelandsprojecten die na indiening voor een screening door de provincies worden overgemaakt.

In 2002 werden 60 projecten en in 2003 80 projecten goedgekeurd. Recent heb ik nog een reeks projecten goedgekeurd voor projecten in Vlaams-Brabant, Limburg, Oost- en West-Vlaanderen.

Een aantal van deze projecten krijgen uitvoering over verschillende jaren en worden ook in 2004 mee gefinancierd. De meeste projecten van de provincie Antwerpen kennen een verloop over meerdere jaren. Vandaar werd nog geen oproep voor 2004 gedaan. Antwerpen heeft dus projecten lopen en er werden budgetten aan deze provincie toegewezen. In de verschillende provincies is een subsidiereglement van toepassing voor de provinciale medefinanciering van de door mij goedgekeurde projecten.

Projecten kunnen naar aanleiding van een jaarlijkse oproep per provincie worden ingediend. Deze projectvoorstellen kunnen na advies van een provinciale werkgroep voor goedkeuring aan de bestendige deputatie worden voorgelegd. De bestendige deputatie stuurt haar voorstellen naar de Vlaamse Landmaatschappij die ze samen met een Vlaamse ambtelijke werkgroep aan mij voorlegt.

De projectvoorstellen dienen te voldoen aan een aantal algemene criteria die zijn opgenomen in het Programmadocument. Elke provincie beschikt bovendien over een provinciaal plattelandsontwikkelingsprogramma en kan via een aantal bijkomende criteria een aantal eigen klemtonen leggen. Enkel de door de bestendige deputaties goedgekeurde voorstellen worden aan de Vlaamse minister overgemaakt. Ik probeer op alle terreinen een beleid te voeren dat een lokaal en provinciaal draagvlak heeft, zeker ook voor wat betreft het plattelandsbeleid. Het is terecht dat eerst de bestendige deputatie de opportuniteit van een voorstel onderkent voor we het verder in overweging kunnen nemen.

De verdeling van de Europese middelen tussen de provincies is gebaseerd op de verdeelsleutel die is goedgekeurd in het Programmadocument. Daarin is voorzien dat de provincie Antwerpen over 23 procent van de middelen kan beschikken, Oost-Vlaanderen over 19 procent, West-Vlaanderen over 20 procent, Limburg over 22 procent en Vlaams-Brabant over 16 procent. Deze verdeling is gesteund op de oppervlakttes in hectaren en op de bevolking wonend in agrarische gebieden, agrarische overgangsgebieden en gebieden per provincie. Het jaarlijks voorziene Europese budget voor deze maatregelen bedraagt momenteel ongeveer 1,9 miljoen euro.

In 2003 werd de Vlaamse cofinanciering van de projecten, namelijk 10 procent, enkel vanuit het beleidsdomein Leefmilieu gegenereerd, ook voor projecten die een meerwaarde hebben voor andere beleidsdomeinen. Ik pleit voor een beleidsoverschrijdende cofinanciering van deze projecten in de toekomst. Tot op heden moet ik echter vaststellen dat in het kader van het plattelandsbeleid enkel de minister bevoegd voor Monumenten en Landschappen mee is gestapt in de cofinanciering.

Het plattelandsbeleid begint stilaan vorm te krijgen. Het is nog onvoldoende als nominatieve verantwoordelijkheid was opgenomen in het regeerakkoord vijf jaar geleden. Ik ga ervan uit – en ik wil dat mee helpen voorbereiden – dat in een volgende regering er een minister specifiek bevoegd is voor plattelandsbeleid, die naast andere bevoegd-

Sannen

heden zoals bijvoorbeeld landbouw, ook als coördinerend minister kan optreden. Ik ga er dus van uit dat er in een volgende regering een engagement zal zijn waarin ook een horizontale inbreng is. Plattelandsbeleid krijgt niet alleen Europese subsidies maar er moeten ook middelen uit Vlaanderen komen. Die kunnen niet alleen vanuit Landbouw, Leefmilieu of Monumenten en Landschappen komen, maar er moeten ook andere ministers kunnen instappen. Dit is op dit moment nog onvoldoende gebeurd. Dat we almaar meer gewicht willen geven aan het plattelandsbeleid, betekent een goede voorbereiding op een volgende legislatuur.

Dan was er nog uw vraag in welke mate ik hier de landbouw bij wil betrekken. In het kader van deze specifieke projecten wordt de landbouw integraal beschouwd als een onderdeel van de plattelandsgemeenschappen. Projecten in het kader van dit hoofdstuk 9 zijn vooral bedoeld om de kwaliteit en de leefbaarheid van het platteland in de brede zin te bevorderen. De andere elementen van het plattelandsbeleid die ik daarnet opsomde, zoals beheersovereenkomsten, zijn duidelijk heel specifiek gericht op de landbouwer zelf. Landbouwers maken hier in die zin een onderdeel van uit. In rechtstreekse steunverlening aan de landbouw, behalve voor hoevetoerisme, is in dit hoofdstuk niet voorzien, maar zoals ik reeds zei, zijn alle andere maatregelen van het PDPO zuivere landbouwmaatregelen. In hoofdstuk 9 gaat het specifiek over plattelandsprojecten die worden voorgesteld door de provincie en die wij in dat kader subsidiëren. Alleszins moeten we het platteland als een integraal gegeven bekijken. De landbouw is daar een essentiële factor bij. Maar ook via de andere facetten moeten we de aantrekkelijkheid en de leefbaarheid van het platteland kunnen benaderen. Daar is sprake van een wisselwerking.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Zoals ik reeds zei, is 4.170.839 euro niet niets. Dat bedrag

zou echter inderdaad nog aanzienlijk kunnen worden opgetrokken, indien u met uw collega's overeenstemming zou kunnen bereiken over een bijdrage vanuit de andere bevoegdheidsdomeinen. Gaat u nog in deze zittingsperiode overleggen met betrekking tot een aantal projecten ? Of oordeelt u dat dit de taak is van de volgende minister ?

Minister Ludo Sannen : Niet voor nieuwe projecten. Maar om aan te tonen dat ik ook aandacht heb voor die andere beleidsdomeinen, wil ik verwijzen naar de Septemberverklaring van de minister-president. Hij heeft in de alinea over het plattelandsbeleid de basismobiliteit opgenomen. Daar stond het op de juiste plaats. Ik heb daar heel sterk op aangestuurd. Dat is één onderdeel van dienstverlening, maar het is essentieel, zeker op het platteland. Daar moet men de mobiliteit blijven garanderen. Met de investeringen inzake basismobiliteit streeft men natuurlijk ook andere doelstellingen na. Maar het zijn tegelijk ook investeringen voor het alleszins behouden van bepaalde vormen van dienstverlening op het platteland. Ik ben het ermee eens dat zelfs niet alleen de Vlaamse regering hier een rol moet spelen, maar ook de federale overheid. Denken we alleen maar aan de keuze voor het al dan niet open houden van een postkantoor. Dit open houden kan een onderdeel zijn in het aantrekkelijk houden van het platteland. Natuurlijk valt dit buiten onze bevoegdheid. Er zijn in de beleidsdomeinen van andere ministers zeker elementen die het platteland kunnen versterken. De basismobiliteit is daar een voorbeeld van. Maar tot nieuwe structurele afspraken komen we nu niet. Volgende week ga ik wel nog het initiatief nemen om voorbereidingen te maken, zodat de volgende regering goed voorzien zal zijn van goede ideeën over een geïntegreerd plattelandsbeleid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.57 uur.*

BIJLAGEN

Oppervlakteaangifte 2004

- Areaalbetalingen (€/ha) akkerbouwgewassen (Ver. (EG) nr. 1251/99)
- Gewasspecifieke betalingen (€/ha) (Ver. (EG) nr. 1782/2003).

Areaalbetaling akkerbouwgewassen (1)		
Landbouwstreek	Hist. Rendt. Granen (t/ha)	Granen, oliehoudende zaden, eiwithoudende gewassen, vlas, hennep en braak (€/ha)
Polders	<u>6,73</u>	423,99
Zandleemstreek	<u>6,12</u>	385,56
Zandstreek	<u>5,41</u>	340,83
Kempen	<u>4,73</u>	297,99
Leemstreek	<u>6,64</u>	418,32
Henegouwse Kempen	<u>6,44</u>	405,72
Weidestreek	<u>6,26</u>	394,38
Condroz	<u>6,22</u>	391,86
Famenne	<u>5,21</u>	328,23
Fagnes	<u>5,04</u>	317,52
Jura-streek	<u>4,02</u>	253,26
Hoge Ardennen	<u>3,77</u>	237,51
Ardennen	<u>3,64</u>	229,32
Basisbedrag (€/ton)		63,00

Gewasspecifieke betaling	
Eiwithoudende gewassen (2) (€/ha)	Energiegewassen (3,4) (€/ha)
55,57	45,00
55,57	45,00
55,57	45,00
55,57	45,00
55,57	45,00
55,57	45,00
55,57	45,00
55,57	45,00
55,57	45,00
55,57	45,00
55,57	45,00

(1) Akkerbouwgewassen gedefinieerd in Ver. (EG) nr. 1251/99: granen, eiwithoudende gewassen, oliehoudende zaden, textielvlas, olievlas

(2) Voor eiwithoudende gewassen (erwten, tuin-, paarde- en duivenbonen, zoete lupinen) of mengsels ervan met granen geldt een extrabetaling van 55,57 €/ha binnen het GMA (1.400.000 ha).

(3) Voor akkerbouwgewassen bestemd voor energiedoelinden (biobrandstoffen, biomassa) geldt een extra-betaling van 45 €/ha binnen het GMA (1.500.000 ha).

(4) De areaalsteun voor andere gewassen dan akkerbouwgewassen, uitg. suikerbieten, bestemd voor energiedoelinden beperkt zich tot 45 €/ha eveneens binnen GMA (1.500.000 ha).

Het betreft alle grondstoffen, uitg. suikerbieten, gebruikt als biobrandstoffen bestemd voor de productie van energie de zin van de Richtlijn 2003/30/EG.

Tabel : Aangegeven braakgelegde oppervlakte (afgeronde cijfers) in het kader van de steunregeling akkerbouwgewassen in 2003 :

Totale opp. braak	Verplichte braak	Totale opp. braak	Opp. non-food	Opp. non food
België	België	Vlaanderen	Vlaanderen	Wallonië
28.250 ha	23.600 ha	8.200 ha	100 ha	2.500 ha